

Depozita s negativním úrokem na dohled?

V prosinci proběhla ve finančních kruzích zpráva, která by si zasloužila mnohem více pozornosti, než se jí dostalo. Dvě největší banky ve Švýcarsku, Credit Suisse (CS) a poté i UBS, oficiálně oznámily, že na frankových depozitech zavádějí negativní úrok. Neboli ať se klienti připraví na to, že za jejich peníze jim banka (která je má k dispozici) nejenomže nezaplatí, ale že naopak musí zaplatit oni jí za to, že je tam smějí mít. Abych to uvedl na pravou míru – nejedná se přitom o peníze všech klientů, ale o hotovost jiných finančních institucí uloženou na účtech CS a UBS. Banky se tím brání obrovskému přílivu hotovosti, pro kterou už nemají uplatnění. Máte pocit, že se svět zbláznil? Zvykejte si. S nulovými sazbami v ekonomikách a nedostatkem příležitostí, jak na nich vydělat, vám nic jiného nezbyde.

Dobrá zpráva je, že akce CS a UBS ve Švýcarsku zůstala (zatím) osamocena a že se týká pouze finančních institucí. Je ale otázkou, zda se nepřidají i banky z dalších zemí a zda se i do budoucna bude oficiálně jednat pouze o úložky ve švýcarském franku a pouze o účty institucí. Neoficiálně totiž negativní úroky v nejsilnějších bankách pro finanční instituce (a tím i pro jejich klienty) již nějakou dobu jsou, a to nejen na franku, ale i v euru, dolaru a v dalších měnách. Dostáváme se do situace, kdy nejsilnější banky s přebytkem likvidity další peníze nechťejí, zatímco banky slabší, které potřebují likviditu, jsou stále ochotné platit úroky, jako by základní sazby nastavené centrálními bankami nebyly „nula“, ale mnohem výše. Člověk

by si proto měl položit otázku, zda není dobrý důvod pro rozdíl ve výši úroku v jednotlivých bankách.

Dobrá zpráva je, že zatím se jedná o akci dvou konkrétních bank, a ne rozhodnutí centrální banky některého státu. Sazby určované jimi jsou (zatím) stále „nezáporné“, i když ve většině případů již jen velmi mírně. Nicméně i tyto úrokové sazby jsou signálem, že globální ekonomika má vážný problém, který ospravedlňuje použití krajních prostředků. A snížení sazeb na „nulu“ krajním prostředkem určitě je, protože centrální banky se tímto krokem v podstatě vzdaly nejsilnějšího nástroje, jakým mohou ekonomiku ovlivňovat. Další krok – zavedení minusových sazeb – je velmi citlivé téma a je pravděpodobné, že než k němu některá centrální banka přistoupí, bude se snažit používat další nástroje, které má k dispozici. Spíše než oficiálních záporných úrokových sazeb stanovených

některou centrální bankou se tak v Evropě zřejmě dočkáme pro individuální klienty velmi dlouhého období téměř nulových sazeb ve většině silných bank. A to se týká nejen Švýcarska, ale i EU, Česko nevyjímaje.

Je otázka, zda akce CS a UBS bude mít nějaký konkrétní dopad, pokud se k nim hromadně nepřidají další banky. Pokud to tak nedopadne, efekt asi nebude výrazný. Frank se po oslabení vrátí na úroveň před oznámením a postižené finanční instituce převedou své peníze jinam. Přesto bychom neměli usínat na vavřínech. Toto oznámení nás upozornilo na současný stav věcí, a sice že negativní úroky se jednoho dne teoreticky nemusí týkat pouze institucí. Pokud se tak stane, bude mít každý klient na výběr ze dvou možností: jestli chce mít peníze v bance a platit za „pohodlí“, nebo si pořídit domů sejf, vybrat hotovost a při každé větší transakci prokazovat, odkud že ty peníze jsou...

Vývoj základních úrokových sazeb v jednotlivých měnách

